

Neznám druhé takové zvíře, jako je pes

aneb Vyznání trenéra zvířat nejlepšímu příteli člověka

František Šusta

Kniha vychází 20.9. 2017 jako můj třetí titul u nakladatelství Plot. Na webu www.treninkjerozhovor.cz bude možno si ji objednat s podpisem od 14.8. 2017. Nabízíme možnost Vaší reklamy v knize – pro podmínky reklamy mne, prosím, kontaktujte na treninkjerozhovor@seznam.cz .

Předmluva:

„Rychle, pohlad’ si ho, on na to čeká,“ povzbudí najednou horlivý tatínek svého synka u ohrady v dětské zoo. Za tatínkem, i jeho synem totiž právě přiběhla horda koz, oveček a další domácí „havěti“ spolu se samečkem lamy, jehož chundelatá srst připomíná plyšáka na mazlení. Jenže zdání klame. Tohle zvíře, stejně jako všechna zvířata kolem něj, si nepřišla pro pohlazení. Celé jeho stádečko běhá mnohokrát denně k hrazení svého výběhu za každým, kdo skýtá šanci na potravu. Je zvyklé dostávat od návštěvníků krmení, o pohlazení nestojí, a právě teď od chlapečka inkasoval neznámou ruku doprostřed čela. To je pro lamáčka něco, s čím nepočítal, a jeho odpověď přichází okamžitě: „Pliv!“ Lamí plivanec spolu s kousky nakousané potravu přistál na obličejích kluka i tatínka. „Ty potvoro jedna namyšlená!“ reaguje

automaticky otec a plácne po tlamě to zvíře, které pohrdlo přízní pána tvorstva.

Vždycky si při podobných epizodkách říkám, kde se v lidech bere taková nadutost. Kdo dal lidem tu jistotu, že každé zvíře automaticky stojí o jejich pohlazení, i když je v životě nevidělo? Kde vzali to právo chovat se vůči zvířatům jako nejvyšší soudci a zároveň velitelé, které by měla zvířata automaticky respektovat a ctít? Kdo nás lidi dnes a denně utvrzuje v pocitu, že stojíme na nejvyšším piedestalu nad všemi živými bytostmi a stačí nám jen pohnout prstem, aby každý živý tvor hned plnil

naše přání a odměnou mu byla jen naše blahovolná spokojenost? Naučil nás to Darwin, máme to z náboženství, nebo je to jen vrozená lidská arogance?

Po deset jsem pracoval jako trenér zvířat v zoo a po pár letech „zoopraxe“ jsem začal kromě exotů intenzivně pracovat i se psy. A za sebe už jsem si asi našel odpověď na předchozí otázku. Tím tvorem, který nám dnes a denně dává svou oddaností a tolerancí pocit absolutní nadřazenosti, je pes! Mnoho lidí, kteří dříve trénovali psi, zažívá s přechodem k tréninku „nepsích“ zvířat velké překvapení. Jak to, že papoušek dokáže klovnout do ruky, která mu nesla odměnu? Jak to, že je miniprasátko nabralo do lýtka poté, co se v tréninku dvakrát zmýlilo? Proč tu žádné zvíře nestojí o pohlázení člověka, dokud s ním nemá alespoň několik měsíců či let společnou zkušenost a vybudovaný vztah? Proč tu najednou žádné zvíře nečte lidská gesta a nepředvídá každé lidské přání? Jak to, že člověk najednou po přechodu od psů k exotům padá z pozice pána všeho tvorstva na úroveň někoho, koho ta zvířata berou jako sobě rovného, a aby s nimi něco dokázal, musí se on přizpůsobit jim?

Já měl to štěstí, že jsem ve své profesní dráze šel obrácenou cestou – od nepsích zvířat ke psům. A proto dnes a denně naopak žasnu nad nevídanou psí oddaností a tolerancí. Díky těmto psím vlastnostem se řada páníčků nikdy nedozví, co právě udělali v tréninku za chybu, zatímco jiné zvíře by jim to dalo pěkně „sežrat“. Ale výjimečné psí vlastnosti nedělají trénink s našimi chlupatými kámoši vždycky jen jednodušší. Někdy ho mohou naopak pěkně zamotat. A v tu chvíli se na obou stranách dialogu člověk–pes hromadí frustrace a nenaplněná očekávání. I takových smutných případů jsem ve psím světě viděl až dost.

Jsem propagátorem pozitivních metod tréninku a v rámci svojí práce trenéra zoozvířat jsem vytvořil a představil světu i několik odborných metodik a postupů. Tu a tam za ně získávám dokonce i nějaké to ocenění poté, co je zhodnotí autority v našem trenérském oboru. Jenže tou nejpravdivější a nejprísnejší komisí jsou podle mě sama trénovaná zvířata. A mezi nimi mají zvláštní místo psi. Mám velkou radost, když vidím, jak se pozitivní styl tréninku šíří světem psů a jejich páníčků. Jsem ale velmi smutný, když vidím, jak nerespektování psích zvláštností a pouhé bezmyšlenkovité kopírování metodik nás, zootrenérů, může kromě evidentních benefitů přinést psovi i celoživotní frustraci. Vidím, jak takový pes může prožít život osaměle, obklopen sice pamlsky mnoha hodnot, ale zato bez svého člověka. Tuto knížku jsem proto napsal musel! Napsal jsem ji prostě z pocitu, že ji psům dlužím. Projdeme si v ní rychle celou metodiku pozitivního tréninku v těch bodech, kde ji, z mého pohledu trenéra zvířat, dokáže výjimečná psí oddanost a tolerance pěkně zohýbat. Ale, moc vás prosím, nechápejte ji jako přehled obecně uznávaných vědeckých postupů a dogmat. **Berte ji spíš jako osobní názor a postoj někoho, kdo tu vědu po mnoho let pomáhá spoluvytvářet a kdo se právě z pohledu oné vědy v úžasu sklání před výjimkami, které nám „nejlepší přítel člověka“ dokáže připravit. Tato knížka nemá ani pozitivní metody tréninku na psech popírat, ale doplnit je o psí zvláštnosti, na které zapomenout by byla strašná chyba. Budete možná souhlasit se mnou, že trénovat**

psa může být v mnoha směrech strašně jednoduché, ale v jiných zase mnohem složitější, než trénovat zvíře nepsí. A snad mi dáte za pravdu v tom, co já sám zjišťuji každým rokem víc a víc. **Že totiž neznám druhé takové zvíře, jako je pes!**